

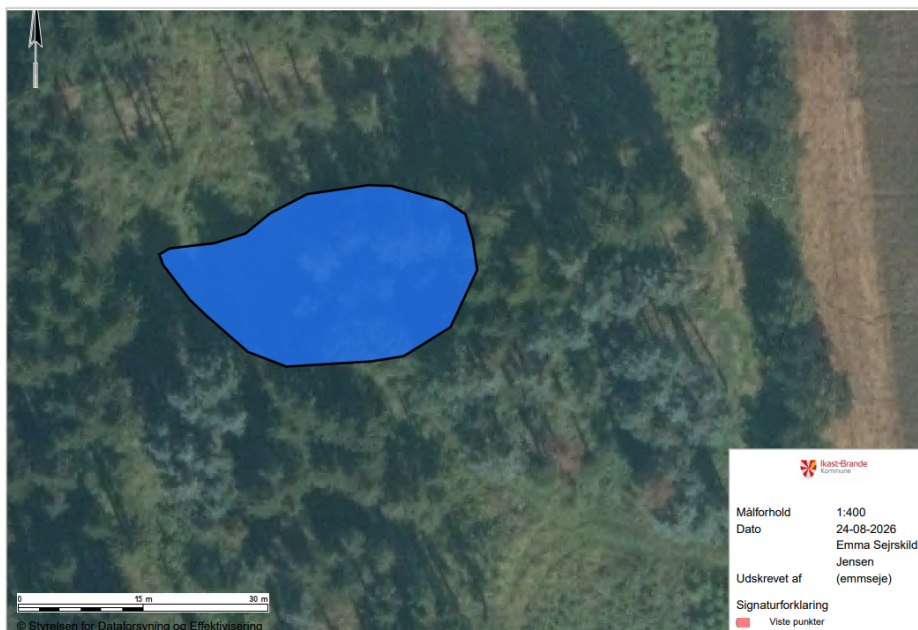
Henrik Hvidberg-Hansen

Gl Vejlevej 15,
8721 Daugård

22. september 2026

**Landzonetilladelse til etablering af en sø, Sønderdalvej 5,
8765 Klovborg**

Ikast-Brande Kommune har behandlet din ansøgning om etablering af en sø på matr.nr. 1m, Flåris Gde., Klovborg, beliggende Sønderdalvej 5, 8765 Klovborg, se kortudsnit 1.

Kortudsnit 1. Området, hvor søen skal etableres, er markeret med blå på kortudsnittet (ikke målfast)

Etablering af en sø i landzone kræver som udgangspunkt en landzonetilladelse, i henhold til *planloven*¹.

Ikast-Brande Kommune giver hermed landzonetilladelse til det ansøgte, i henhold til *planlovens* § 35, stk. 1.

Natur Landbrug og
Landzone
Sjællandsgade 6
7430 Ikast
Tlf.: +4599603380

Sagsbehandler:
Emma Sejrsild Jensen
E-mail:
emmseje@ikast-
brande.dk
Direkte telefon:
Tlf.: +4599603394
Sagsnr.:
01.05.08-P19-1-26

¹ Lovbekendtgørelse nr. 572 29. maj 2024 af lov om planlægning.

Landzonetilladelsen må først udnyttes efter klagefristens udløb. En eventuel klage har opsættende virkning på udnyttelsen, medmindre Planklagenævnet bestemmer andet, jævnfør *planlovens* § 60 a.

Landzonetilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden fem år efter, jævnfør *planlovens* § 56, stk. 2.

Landzonetilladelsen fritager generelt ikke for at indhente eventuelle dispensationer, tilladelser, godkendelser eller andet efter anden lovgivning – eksempelvis efter bestemmelserne i *museumsloven*² om fund af fortidsminder i forbindelse med jordarbejde.

Bemærk – søens fremtidige status

Et naturligt plante- og dyreliv vil normalt indfinde sig i søen i løbet af et par år. Herefter vil søen automatisk være omfattet af § 3 i *naturbeskyttelsesloven*³. Ændringer i tilstanden (udvidelse, oprensning, opfyldning, udsætning af fisk, krebs, ænder m.v.) må da ikke ske uden dispensation fra Ikast-Brande Kommune. Der kan som udgangspunkt kun gives dispensation til tiltag, der forbedrer naturtilstanden og understøtter søen som naturtype.

Betingelser

Landzonetilladelsen betinges af, at følgende vilkår overholdes:

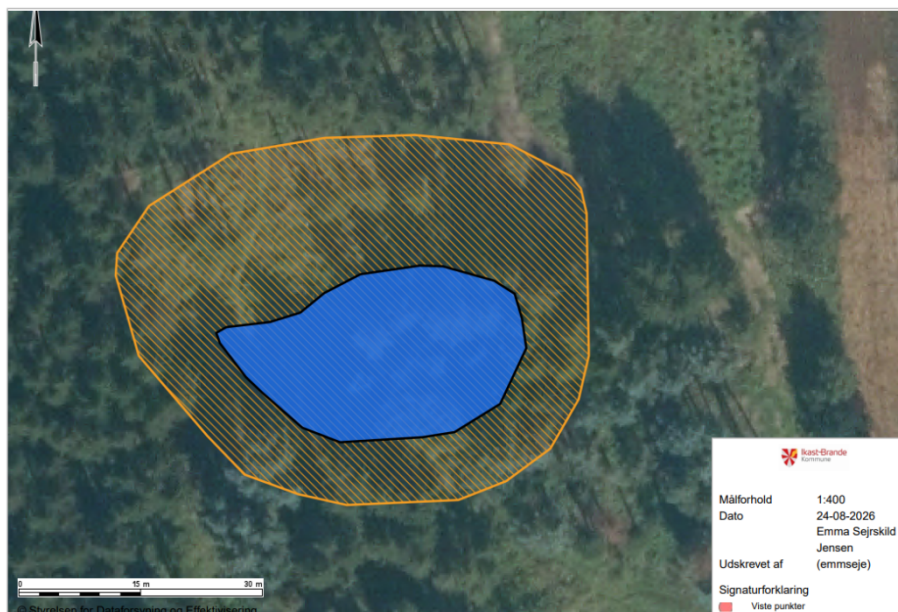
- ☐ Opgravet materiale skal fjernes og udspreddes på arealer, der ikke er beskyttet efter § 3 i *naturbeskyttelsesloven*, i et lag på højst 30 cm, således at der ikke fremkommer volde eller lignende.
- ☐ Der må ikke laves til- eller afløb til eller fra søen.
- ☐ Museum Midtjylland kontaktes på telefon 96 26 19 00 inden arbejdet sættes i gang, og at gravearbejdet straks indstilles, hvis der under gravearbejdet stødes på jordfaste fortidsminder.
- ☐ Søen skal tilpasses det omgivende terræn, og der må ikke etableres vold omkring søen.

Projektet

Ansøger ønsker at etablere en sø på 600 m² med det formål at øge naturværdien i området og tilgodese biodiversiteten. Søen graves, så den er tilpasset landskabet, med svagt skrånende brinker (gennemsnitligt 1:5 og ingen steder stejle end 1:4) samt med en maksimal dybde på 1,5-2 meter. Søen placeres med en afstand på minimum 10 meter til naboskel. Opgravet materiale ønskes placeret på det omkringliggende areal ved søen og må ifølge ovenstående betingelser maksimalt have en højde på 30 cm (jf. nedenstående kortudsnit 2).

² Lovbekendtgørelse nr. 1017 af 7. juli 2025 af *museumsloven* (med senere ændringer).

³ Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 af lov om naturbeskyttelse.

Kortudsnit 2. Søens omfang er markeret med blå, og det område, hvor opgravet materiale ønskes placeret, er markeret med orange skravering omkring søen.

Begrundelse

Ikast-Brande Kommune begrundet sin afgørelse om landzonetilladelse med følgende vurderinger:

Nabobeboelser

Søen skal ligge ca. 150 meter nord for nærmeste nabobeboelse (Sønderdavej 6, 8765 Klovborg). Ikast-Brande Kommune vurderer, at søen ikke umiddelbart vil være synlig fra de nærmeste nabobeboelser, pga. afstanden, og da den er afskærmet af beplantning.

Kommunen skal skriftligt orientere naboer om det ansøgte, inden der kan gives landzonetilladelse, jævnfør *planlovens* § 35, stk. 4 og 5, med mindre det ansøgte efter kommunens skøn er af underordnet betydning for naboerne. Naboer er defineret som ejere og brugere af de ejendomme, der grænser op til (har fælles skel med) den ejendom, hvor der søges om landzonetilladelse til. Derudover gælder de almindelige partshøringsregler i henhold til *forvaltningsloven*⁴.

Ikast-Brande Kommune skønner på baggrund af ovenstående, at den ansøgte sø er af underordnet betydning for naboerne, samt at ikke andre end ansøger/ejer har partsstatus i sagen.

⁴ Lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014 af *forvaltningsloven*.

Natur

Det nærmeste registrerede naturareal, som er beskyttet efter § 3 i *naturbeskyttelsesloven*⁵, er et overdrev, der ligger ca. 300 meter nordvest for søen. Den nærmeste beskyttede naturtype er en tør naturtype (overdrev) og er derfor ikke følsom overfor ændret hydrologi og derudover er der en forholdsvis stor afstand fra søen til den nærmeste naturtype. Overdrevet forventes derfor ikke at blive påvirket ved etableringen af søen.

Det nærmeste Natura 2000-område (internationale naturbeskyttelsesområde) er habitatområdenummer H65 – Store Vandskel, Rørbæk Sø og Tinet Krat som ligger ca. 5,8 km sydvest for søen.

Habitatområdet har ingen hydrologisk eller økologisk sammenhæng med arealet, hvor projektet gennemføres. Samtidig er der relativ stor afstand fra søen til Natura 2000-området. Ikast-Brande Kommune vurderer derfor, at projektet ikke i sig selv - eller i forbindelse med andre planer og projekter vil påvirke Natura 2000-området samt naturtyper eller arter på udpegningsgrundlaget væsentligt.

Følgende arter på fuglebeskyttelsesdirektivets bilag I er fundet inden for 500 meter af det ansøgte: pibesvane (312 meter sydøst for arealet) og sangsvane (480 meter syd for arealet).

Både pibesvanen og sangsvanen raster i Danmark og lever primært af vandplanter, græs og såsæd. De fouragerer derfor især på marker og overnatter i søer og lavvandede kystområder. Da området, hvor søen etableres, lige nu er skov, vurderes det ikke at være egnet levested for arterne. Området vil dog på sigt forbedres som potentielt rasteområde for arterne, da der etableres en sø.

Af bilag IV til *EF-habitatdirektivet*⁶ fra 1992 fremgår en række dyre- og plantearter, som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der må derfor ikke gives tilladelse til aktiviteter, der kan beskadige eller ødelægge de pågældende dyrearters yngle- og rasteområder.

Nationalt Center for Miljø og Energi (DCE) har undersøgt forekomsten af bilag IV-arter i Danmark i et kvadratnet på 10 km X 10 km – i hvert kvadrat registreres tilstedeværelse eller fravær af arten. I det kvadratnet, som omfatter det ansøgte, er der fundet følgende bilag IV-arter: Vandflagermus, frynseflagermus, langøret flagermus, sydflagermus, odder, markfirben, stor vandsalamander og spidssnudet frø.

⁵ Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 af lov om naturbeskyttelse (med senere ændringer).

⁶ Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (med senere ændringer).

Ikast-Brande Kommune har ikke detaljeret kendskab til de enkelte arters forekomst i projektområdet, men alle arter gennemgås nedenfor.

Markfirben er afhængig af områder, der indeholder soleksponerede skrån timer med veldrænede, løse jordtyper og sparsom bevoksning, typisk lave urter eller et løst dække af græsser. Da området hvor søen etableres lige nu er skov, vurderes det ikke at opfylde kravene til et yngle- eller rasteområde for markfirben.

Spidssnudet frø kan findes i fugtige løvskove, men da området, hvor søen etableres, er nåleskov og der samtidigt ikke er egnede søer i nærheden, er det ikke sandsynligt, at arten findes på arealet. Skulle den alligevel være der, vil skoven efter projektets gennemførelse stadigvæk opretholde sin funktion som evt. yngle- og rasteområde for spidssnudet frø, mens søen på sigt potentielt kan fungere som yngleområde for arten.

Stor vandsalamander raster ofte i skovområder, som ligger indenfor få hundrede meter fra ynglevandhullet. Da nærmeste vandhul ligger over 500 meter fra arealet og skoven, er det ikke meget sandsynligt, at arten findes her, men det kan ikke udelukkes. Skoven vil dog efter projektets gennemførelse stadigvæk opretholde sin funktion som evt. yngle- og rasteområde for stor vandsalamander, mens søen på sigt potentielt kan fungere som yngleområde for arten.

Vandflagermus jager over vand og yngler i hulheder i træer. **Frynseflagermus** jager i skov (primært løvskov) og yngler i bygninger og hule træer. **Langøret flagermus** jager bl.a. i skove (primært mindre løvskove) og har ofte yngle- og rastekvarterer i hulheder i løvtræer. **Sydflagermus** jager ofte langs skovkanter eller områder med mindre tæt bevoksning, men kan også jage over enge og græssede marker med kreaturer. Dens ynglekolonier og vinterkvarterer findes altid i bygninger. Da de træer, som står i området, og fældes ifm. projektet, er grantræer, vurderes det ikke, at nogle af yngle- eller rasteområderne for de nævnte flagermusarter påvirkes af projektet. Da søen vil medvirke til at skoven åbnes op og der dannes et vådområde, kan projektet derudover medvirke til at forbedre områdets værdi som jagtområde for vandflagermus, langøret flagermus og sydflagermus.

Odder yngler i områder som moser, krat, skov eller andre naturområder, hvor odderen kan finde relativt uforstyrret skjul i længere perioder på alle tider af året.

Yngle- og rasteområder kan potentielt findes i hele artens udbredelsesområde. Odder kan forekomme i alle vandløb i kommunen.

Det kan ikke udelukkes, at der findes oddere i skoven, selvom det er forholdsvist usandsynligt, da der er lang til nærmeste vådområde. Derudover er projektet kortvarigt og udføres i dagtimerne, hvorfor det vurderes, at der ingen påvirkning vil være af artens evt. yngle- og rasteområde. Skoven vil efter projektets gennemførelse stadigvæk opretholde sin funktion

som evt. yngle- og rasteområde for odder, sandsynligvis af endnu bedre kvalitet, da der etableres en sø.

Sammenfattende vurderer Ikast-Brande Kommune, at etableringen af søen samlet set ikke vil medføre beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i *EF-habitatdirektivets* bilag IV, litra a), samt ikke vil medføre ødelæggelse af livsstadier af de plantearter, som er optaget i *EF-habitatdirektivets* bilag IV, litra b).

Bygge- og beskyttelseslinjer samt beskyttede sten- og jorddiger

Der ligger et beskyttet dige⁷ 35 meter fra søen. På grund af afstanden til diget vurderer Ikast-Brande Kommune, at den ansøgte sø ikke vil påvirke diget.

Området, hvor søen etableres, ligger ikke indenfor nogen bygge- og beskyttelseslinjer.

Fredskov

Det ansøgte ligger i fredskov og kræver derfor en tilladelse efter *skovloven*⁸. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø er myndighed på området, og du skal derfor sende en ansøgning om projektet til dem.

Landzonetilladelsen er betinget af, at der gives en tilladelse efter skovloven.

Kommuneplanudpegninger

Skoven, hvor søen etableres, ligger i et område, som i kommuneplanen er udpeget som værende geologisk bevaringsværdigt – Søhøjlandet.

Jævnfør retningslinjerne i kommuneplanen, skal de geologiske værdier i Ikast-Brande Kommune bevares, og de skal være synlige i landskabet. Byggeri, gravning, anlægsarbejde, tekniske anlæg, beplantning og lignende, der slører de karakteristiske overgange og træk i landskabet, skal undgås, med mindre det tilsidesætter andre hensyn og beskyttelser. Kun i ubetydeligt omfang kan der etableres anlæg af disse områder, og kun i det omfang, at det ikke tilsidesætter interesserne i at beskytte disse geologiske værdier.

Der er tale om en mindre sø, der er indpasset i landskabet, og som derfor ikke vil sløre de geologiske landskabsformer væsentligt. Derudover vokser der høj nåletræsbevoksning i området omkring størstedelen af søen. Ikast-Brande Kommune vurderer på baggrund af dette, at oplevelsen af de geologiske træk (udpegningerne) ikke vil blive forringet.

⁷ Et sten- eller jorddige, som er beskyttet jævnfør § 19a i *museumsloven* (Lovbekendtgørelse nr. 1017 af 7. juli 2025 af lov om museumslov (med senere ændringer)).

⁸ Lovbekendtgørelse nr. 315 af 28. marts 2019 af lov om skove (med senere ændringer).

Området, hvor søen etableres er derudover udpeget som en økologisk forbindelse. Jævnfør retningslinjerne i kommuneplanen, må en ændret anvendelse af arealerne som eksempelvis nyt byggeri og tekniske anlæg ikke i væsentlig grad forringe spredningsmulighederne for dyr og planter og sammenhænge mellem eksisterende naturområder. Derudover skal dyr og planters bevægelsesveje styrkes i disse områder. Det vurderes ikke, at etablering af søen vil forringe spredningsmulighederne for dyr og planter, og på sigt kan søen medvirke til, at disse styrkes, hvis søen kommer til at bidrage til øget naturværdi i området.

Stedet, hvor søen etableres, ligger uden for lokalplaner, diverse fredninger, gas- og el-transmissionsnet, samt uden for områder, der i Kommuneplan 2025-2037 for Ikast-Brande Kommune er omfattet af kommuneplanrammer og/eller udpeget som særligt værdifulde landbrugsområder, bevaringsværdige landskaber, større sammenhængende landskaber, kirkeomgivelser, værdifulde kulturmiljøer, kulturhistoriske bevaringsværdier, råstofinteresse- og graveområder og fremtidig natur.

Samlet vurdering

Ikast-Brande Kommune vurderer samlet, at det ønskede projekt ikke vil påvirke naboer, landskab eller natur negativt, da søen bliver forholdsvist lille og indpasset i landskabet, samtidigt med at den på sigt kan bidrage til øget naturværdi i det område, hvor den etableres.

Offentliggørelse

Afgørelsen om landzonetilladelse er truffet tirsdag den 22. september 2026 og bliver offentliggjort på kommunens hjemmeside <https://ikast-brande.dk/offentliggoerelser-og-hoeringer>, onsdag den 23. september 2026.

Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Planklagenævnet. Klagefristen udløber fire uger efter offentliggørelsen – det vil sige klagen skal indgives **senest onsdag den 21. oktober 2026**.

Følgende kan klage:

Ansøger, ministeren for byer og landdistrikter og i øvrigt enhver med retlig interesse i sagens udfald, herunder en nationalparkfond oprettet efter *lov om nationalparker*⁹. Landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen, er også klageberettigede, hvis foreningen eller organisationen har vedtægter eller love, som dokumenterer dens formål, og hvis den repræsenterer mindst 100 medlemmer.

⁹ Lovbekendtgørelse nr. 685 af 26. maj 2023 af lov om nationalparker.

Du klager via Klageportalen, som du finder via klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Du logger på Klageportalen med MitID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Ikast-Brande Kommune via Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I Klageportalen sendes din klage automatisk først til Ikast-Brande Kommune. Hvis Ikast-Brande Kommune fastholder afgørelsen, sender Ikast-Brande Kommune klagen videre til behandling i nævnet via Klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Planklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om Klageportalen, medmindre du er fritaget for brug af Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Ikast-Brande Kommune. Ikast-Brande Kommune videresender din anmodning til nævnet, som herefter beslutter, om du kan fritages. De nærmere betingelser for at blive fritaget kan de se på nævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

En klage har opsættende virkning på tilladelsen, med mindre Planklagenævnet bestemmer andet (i særlige tilfælde). Tilladelsen må således ikke udnyttes før klagefristens udløb.

Ifølge § 62 i *planloven* kan afgørelsen desuden prøves ved domstolene. Et eventuelt sagsanlæg skal anlægges inden seks måneder efter, at afgørelsen er offentliggjort.

Med venlig hilsen

Emma Sejrsild Jensen
Naturmedarbejder

Vedlagt:

Gode råd til etablering af en ny sø

Kopi sendt til:

Ejer: Henrik Hvidberg-Hansen
Rådgiver: Emilie Feldborg Rasmussen, Skovsøhus Natur

Danmarks Naturfredningsforening – e-mail: dnikast-brande-sager@dn.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund – e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund – e-mail: vestjylland@sportsfiskerforbundet.dk

Dansk Kano og Kajak Forbund, Idrættens Hus – e-mail: miljoudvalg@kano-kajak.dk

Dansk Ornitologisk Forening – e-mail: natur@dof.dk

Dansk Ornitologisk Forening, DOF Ikast-Brande – e-mail: ikast-brande@dof.dk

Energinet.dk – e-mail: ledningsinfo@energinet.dk

Ikast-Brande
Kommune

Friluftsrådet, lokalt – e-mail: ikast-brande@friluftstraadet.dk

Friluftsrådet, landsdækkende – e-mail: lokalraad@friluftstraadet.dk

Administrationen for Museum Midtjylland – e-mail: vjp@museummidtjylland.dk

Gode råd til etablering af en ny sø

- Etabler søen med jævnt og fladt skrånende bund og bredder, så hældningen på brinkerne ikke falder med mere end 1:3-1:8. Det giver en stor bredzone, der giver levested til flere planter og dyr.
- Undgå at fodre i eller ved søen. Foderet vil tilføre næringsstoffer til søen og føre til algeopvækst.
- Etabler en 10 meter randzone omkring søen, hvor der ikke gødes, sprøjtes, dyrkes eller anden jordbearbejdning. Dette beskytter søen mod tilførsel af næringsstoffer, som kan ødelægge vandkvaliteten.
- Tag høslæt på arealet omkring søen de første år. Hvis søen er anlagt på tidligere næringsrigt omdrift jord, kan det betale sig at slå græsset og fjerne det afslåede materiale de første år. Dette udpiner jorden, og giver en mere varieret plantesammensætning omkring søen og derved øges biodiversiteten omkring søen.
- Plant ikke træer og buske nærmere end 15 meter fra søens kant, da bladnedfald i søen kan skade vandkvaliteten, når bladene skal nedbrydes, samtidig med at de tilfører vandet næring.
- Lav ikke øer i søen, da det vil fremme tilgroningen af søen.
- Udsæt ikke fugle, fisk eller krebs, da disse vil påvirke det naturlige dyreliv. Når søen bliver omfattet af § 3 i *naturbeskyttelsesloven*, må der ikke udsættes fugle, fisk eller krebs, da dette vil være i strid på § 3 i *naturbeskyttelsesloven*. Udsætningen kan desuden kræve tilladelse efter anden lovgivning.

Bemærk i øvrigt:

- At eventuelle drænrør, som dræner naboens areal, ikke må beskadiges. Ændring af drænløb kræver en tilladelse efter *vandløbsloven*¹⁰.
- At hvis det opgravede materiale udspreddes på en anden matrikel, skal dette anmeldes til kommunen¹¹.
- Der må ikke laves til- og afløb fra søen til vandløb. Dette vil kræve en tilladelse efter *vandløbsloven*. Tilløb til søen kan desuden skade søen, både ved tilførsel af både organisk og uorganisk materiale,

¹⁰ Lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019 af lov om vandløb (med senere ændringer).

¹¹ <http://www.ikast-brande.dk/selvbetjening/selvbetjeningsloesninger/jordflytning-anmeldelse>

som lægger sig på bunden, samt næringsstoffer. Dette vil forringe vandkvaliteten.